
1615

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: РОЗРОБКА ДИСЕРТАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

II. Цикл професійної підготовки.

2.1. Нормативні дисципліни

ВИКЛАДАЧ:

Венгер В.М., кандидат юридичних наук, доцент кафедри загальнотеоретичного правознавства та публічного права, e-mail: venhervm@ukma.edu.ua

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 3 ECTS

Заняття в аудиторії: 26 год (13 практичних занять по 2 академічні години)

Самостійна робота слухачів курсу: 64 год.

АНОТАЦІЯ

«Розробка дисертаційного проекту» це дисципліна, яка передбачає надання аспірантам правових та організаційних основ роботи над дисертаційним дослідженням. У курсі надається методична і практична підготовка до здійснення аспірантом дисертаційного дослідження та викладу його результатів, визначення мети і завдань дослідження, його теоретико-методологічних засад і джерельної бази, основних етапів роботи над темою. Аспіранти розглядатимуть суть і методи проведення дослідження, яке б не тільки задовольняло формальні вимоги до такого типу робіт, але й мало практичну значущість для науки і практики правозастосування. Аспіранти в межах даного курсу вчитимуться здійснювати постановку проблематики дисертації та пошук оптимальних шляхів для її розробки, наукового опрацювання та викладення в дисертаційному дослідженні.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ:

Метою курсу є поглиблене розуміння студентами особливостей організації, проведення наукового дослідження та імплементації його результатів. Курс «Розробка дисертаційного проекту» спрямований на формування у аспірантів першого року навчання системного уявлення про роботу на дисертаційним дослідженням, опрацювання та систематизацію джерельної бази, формування особистого плану-графіку роботи та визначення щодо імплементації результатів проведеного дослідження.

1615

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
Дотримуватися законодавчих вимог до здійснення наукових та, зокрема, дисертаційних досліджень під час навчання в аспірантурі.	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, індивідуальна робота з аспірантом, підготовка індивідуального завдання, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів.
Розуміти загальні засади формулювання наукової проблематики за певною дослідження, визначення мети та завдань дослідження.	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, підготовка індивідуального завдання, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів.
Формулювати мету і завдання дисертаційного дослідження та структурувати роботу над ними, виходячи з наявних часових ресурсів.	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, індивідуальна робота з аспірантом, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів; творче завдання.
Структурувати та планувати використання методів здійснення наукових досліджень, з огляду на специфіку використання спеціальних методів за спеціальністю 081 Право	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, індивідуальна робота з аспірантом, підготовка індивідуального завдання, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів; творче завдання.
Уживати різні підходи до вибору різних видів джерел інформації для дисертаційного дослідження та основні механізми їх використання для проведення дослідження.	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів; творче завдання.
Демонструвати розуміння різних способів організації роботи над дисертаційним дослідженням, визначати та структурувати роботу над дослідженням, виокремлюючи його основні етапи (стадії).	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, індивідуальна робота з аспірантом, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів.

1615

Планувати виконання і дотримання основних вимог до оформлення рукопису дисертації та результатів дисертаційного дослідження загалом.	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів.
Дотримуватися принципів академічної доброчесності і високої академічної культури.	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів.
Уміти використовувати отримані теоретичні знання для ефективної організації роботи над власним дисертаційним дослідженням з огляду на його тему, поставлені мету та завдання.	Групове обговорення під час аудиторних занять-практикумів, індивідуальна робота з аспірантом, підготовка індивідуального завдання, виконання творчого завдання.	Індивідуальне завдання та результати обговорення під час занять-практикумів; творче завдання.

1615

ЗМІСТ КУРСУ

Вступне слово

Курс «Розробка дисертаційного проекту» спрямований на формування у аспірантів першого року навчання системного уявлення про роботу на дисертаційним дослідженням, опрацювання та систематизацію джерельної бази, формування особистого плану-графіку роботи та визначення щодо імплементації результатів проведеного дослідження.

Метою курсу є поглиблене розуміння студентами особливостей організації, проведення наукового дослідження та імплементації його результатів.

Курс дає змогу зрозуміти механізм здійснення наукового дослідження в рамках підготовки дисертації та навчання в аспірантурі, а також важливість планування дослідницької роботи, створення дослідницьких пріоритетів та чітких кроків щодо їх досягнення.

В межах цієї дисципліни, аспіратам також буде подано особливості проведення саме правового дослідження. Адже здійснення правничих досліджень та особливості імплементації результатів наукових напрацювань в юриспруденції мають суттєві особливості. Наприклад, методи проведення дослідження в праві як правило вимагають використання порівняльно-правового методу. Особливості його застосування для досягнення поставлених мети та завдань дослідження буде розкрито в рамках спеціальних практичних занять.

Курс поглиблює знання, одержані студентами при вивченні низки інших дисциплін протягом їх навчання в університеті як в докторській школі, так і на бакалаврській та магістерській програмах. Опанування даного Курсу є важливою передумовою систематизації їх знань не тільки в межах юридичної, а й загальнотеоретичної підготовки. Курс сприятиме розширенню їхніх світоглядних уявлень про правові явища та процес їх наукового дослідження.

Структура Курсу опирається на попередньо набуті фахові знання таких правничих дисциплін, як загальна теорія права, історія держави і права, історія політичних і правових вчень, конституційне право і міжнародне право.

Основні теми курсу: Тема 1. Дисертаційне дослідження: мета та завдання дослідника. Тема 2. Планування дослідження. Організація дослідницького процесу. Тема 3. Планування використання методів наукового дослідження. Тема 4. Робота з джерелами інформації для дослідження. Тема 5. Розробка теоретичних і практичних пропозицій в дисертаційному дослідженні. Тема 6. Порядок підготовки рукопису дисертації. Оформлення результатів. Тема 7. Імплементація результатів дослідження.

Робота в межах цієї тематики здійснюватиметься як на аудиторних заняттях, так і аспірантами самостійно.

Курс передбачає проведення аудиторних занять в інтерактивному форматі. Очікуваний результат курсу – підготовка аспірантами індивідуальних творчих дисертаційних проектів за затвердженими темами.

Аудиторні заняття викладач організує у формі дискусій. Дискусія є двостороннім спілкуванням між викладачем та аспірантами або безпосередньо між аспірантами щодо конкретної проблеми (або її окремого аспекту). Дискусія залучає учасників до активного навчання та вироблення власної аргументованої позиції.

Також викладачем може для досягнення мети курсу використовуватися метод ситуативного аналізу. Ситуативний аналіз практичних ситуацій передбачає виконання усно

1615

або письмово критичного аналізу конкретного кейсу (ситуації). Аналіз може здійснюватись аспірантами індивідуально або у складі груп, на які усі аспіранти будуть розподілені викладачем. В результаті аналізу аспіранти повинні сформулювати власну аргументовану позицію з врахуванням насамперед вимог та програми курсу. Результати аналізу презентуються аспірантами індивідуально (за бажанням) або представниками груп. Викладач робить відповідні зауваження, коментарі або пропозиції. Аналіз повинен здійснюватись протягом порівняно досить короткого проміжку часу для ілюстрування навичок аспірантів оперативно реагувати на практичні виклики. Цей метод може посприяти досягненню прикладних цілей, а також тих, що пов'язані з аналізом, синтезом та оцінкою.

Викладачем можуть використовуватися також інші методи та форми проведення аудиторних занять.

Мета і завдання самостійної роботи. Оскільки в рамках курсу передбачено основну форму аудиторної роботи – практичні заняття, то головною метою проведення самостійної роботи є підготовка аспірантів до змістовного обговорення питань за кожною з тем під час аудиторних занять, а також підготовка до активної участі у відповідних заняттях. Самостійна робота оцінюється під час проведення аудиторних занять, а також за результатами виконання студентами індивідуальних завдань.

Самостійна робота аспіранта полягає в досконалому опануванні змісту курсу, виконання завдань для самостійної роботи шляхом опрацювання рекомендованих літературних джерел та самостійного пошуку нових джерел інформації за темами курсу, самоконтролю набутих знань та підготовки індивідуальних творчих завдань за тематикою курсу.

Тематичний план

№ з/п	Теми занять	Кількість годин
Практичне 1.	Заняття-практикум № 1. Дисертаційне дослідження: мета та завдання дослідника План 1. Поняття дисертаційного дослідження. 2. Мета дисертаційного дослідження та мотивація дослідника. 3. Формулювання дослідницьких завдань. 4. Визначення можливого теоретичного вкладу в науку за результатами дослідження. 5. Практична значущість мети та завдань дисертаційного дослідження.	2 год.
Практичне 2.	Заняття-практикум № 2. Планування дослідження. Організація дослідницького процесу План 1. Основні етапи проведення дослідження. 2. Формулювання ключових проблем за темою	4 год.

1615

	<p>дослідження.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Структурування роботи над проблематикою дослідження. 4. Масштабування проблематики за темою дослідження. 5. Співвіднесення етапів дослідження з навчанням в аспірантурі. 6. Підготовка особистого графіку роботи над дослідженням. 7. Основні check-points дослідницького процесу. 8. Контроль за виконанням графіку дослідження. 9. Використання ІТ-рішень для організації роботи над дослідженням. 10. Спеціальне програмне забезпечення для взаємодії з науковим керівником. 	
Практичне 3.	<p>Заняття-практикум № 3. Планування використання методів наукового дослідження</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи наукового дослідження: особливості планування застосування. 2. Особливості планування використання спеціальних методів дослідження в юриспруденції. 3. Особливості порівняльно-правового методу дослідження. 4. Межі використання спеціальних «неюридичних» методів. 5. Соціологія та проблематика правничих досліджень. 6. Застосування математичних моделей та прогнозування. 7. Етика наукового дослідження. 8. Формальні обмеження щодо використання методів наукового дослідження. 	4 год.
Практичне 4.	<p>Заняття-практикум № 4. Робота з джерелами інформації для дослідження</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела інформації: способи пошуку дослідницького матеріалу. 2. Вимоги валідності (придатності) джерел інформації для дослідження. 3. Робота з науковою літературою. 4. Робота з нормативно-правовими актами. 5. Опрацювання судової практики. 6. Межі застосування міжнародних стандартів та зарубіжного досвіду. 7. Застосування «нестандартних» способів збору дослідницької інформації. 8. Систематизація джерельної бази. 9. Ієрархія та «значущість» джерел інформації для 	4 год.

1615

	дослідження. 10. Оформлення використаних джерел.	
Практичне 5.	Заняття-практикум № 5. Розробка теоретичних і практичних пропозицій в дисертаційному дослідженні План 1. «Значущість» дисертаційного дослідження. 2. Новизна як один з результатів дослідження. 3. Теоретичний вклад в науку: реалістичність досягнення в юриспруденції. 4. Практична значущість дисертаційного дослідження. 5. Аргументація пропозицій за результатами дослідження. 6. Формулювання висновків дослідження. 7. Оцінювання результатів наукового дослідження. 8. Зв'язок пропозицій з потребами практичної юриспруденції.	4 год.
Практичне 6.	Заняття-практикум № 6. Порядок підготовки рукопису дисертації. Оформлення результатів План 1. Підготовка рукопису дисертації: стадії та результати. 2. Структурування дисертації. 3. Вступ – квінтесенція методології проведення дослідження. 4. Кореляція мети і завдань дослідження з основним текстом дисертації. 5. Специфіка викладу матеріалу в правничих дослідженнях. 6. Самообмеження при викладі основного тексту дослідження. 7. Вимоги до оформлення результатів дослідження. 8. Висновки – квінтесенція результатів дослідження. 9. Додатки до дисертаційного дослідження.	4 год.
Практичне 7.	Заняття-практикум № 7. Імплементация результатів дослідження План 1. Імплементация - практична реалізація результатів дослідження. 2. Способи і основні форми імплементации результатів дослідження в юриспруденції. 3. Апробація результатів дослідження: види і форми. 4. Наукові публікації: кількість, мета та значення. 5. Наукові заходи: рівень залученості до наукової спільноти.	4 год.

1615

	<p>6. Вплив дисертаційного дослідження на законодавчу діяльність.</p> <p>7. Використання напрацювань дослідження у підзаконній нормотворчості.</p> <p>8. Використання результатів дослідження в правозастосовчій практиці.</p> <p>9. Особливості використання результатів дослідження в судочинстві.</p> <p>10. Використання результатів дослідження після захисту дисертації.</p>	
--	--	--

1615

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 30	Разом
Робота на практичному занятті	13	30	30 (середньозважене)
Індивідуальне завдання	2	15	30
Підсумкова творча робота та її презентація	1	40	40
Разом			100

Практичні заняття в межах даного курсу є основною формою аудиторної роботи та мають на меті організацію і проведення фахової і відкритої дискусії щодо тем та питань, поданих до курсу.

Індивідуальні завдання надається викладачем протягом курсу студентам для пошуку та самостійного опрацювання додаткового матеріалу за темами курсу.

Підсумкова творча робота у формі усної доповіді на занятті або письмового есе має на меті виявити здатність самостійно та критично осмислювати опанований матеріал за конкретною темою. Доповідь (або есе) має бути підготовленою щодо індивідуального графіку проведення дисертаційного дослідження (у межах запропонованого викладачем напрямку) та виражати власне ставлення аспіранта до певного питання, явища чи проблеми. Визначальними рисами есе, як правило, є цікава і оригінальна тема, наявність власної позиції аспіранта, яка належно вмотивована та аргументована.

Орієнтовний обсяг есе 7-9 сторінок (шрифт Times New Roman, 14 кегль, 1,5 інтервал).

1615

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності студента за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Доповідь (презентація), відповідь на питання чи участь в обговоренні на занятті-практикумі	24-30	Аспірант бере активну участь в обговоренні у формі виголошення доповіді, окремого виступу чи ґрунтовна участь і обговоренні. Доповідь підготовлена і виголошена вчасно, з максимальним використанням рекомендованої літератури. Доповідь структурована, логічна, послідовна; містить елементи проблемного підходу. Доповідач демонструє володіння матеріалом і здатність відповісти на запитання аудиторії.
	15-24	Аспірант бере участь в обговоренні у формі виголошення доповіді, окремого виступу чи ґрунтовна участь і обговоренні. Доповідь підготовлена і виголошена вчасно, але без дотримання тих чи тих вимог, викладених вище.
	1-14	Аспірант не бере активної участі в обговоренні, а робить доповідь чи виступ тільки на запит викладача. При цьому, доповідь підготовлена із запізненням та/або містить прогалини та помилкові твердження. Доповідач не демонструє належної підготовки та/або не готовий відповідати на змістовні запитання.
Індивідуальне завдання	8-15	Аспірант підготував та подав вчасно викладачеві індивідуальну роботу (завдання). Робота належно структурована, логічна, послідовна; містить елементи проблемного підходу.
	1-7	Аспірант підготував та подав індивідуальну роботу (завдання) з порушенням строків або з порушенням визначених вище вимог.
Письмова творча робота	40	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє належний рівень знань і розуміння теми, знайомство із основними тенденціями у розвитку сучасної університетської філософії, виявляє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість. Роботу оформлено відповідно до вимог.
	20-39	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє достатню обізнаність із основними тенденціями у розвитку сучасної університетської філософії. Виклад має

1615

		логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні фактографічні неточності чи мовно-стилістичні недоліки. Окремих частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	1-19	Роботу виконано і подано вчасно. Автор демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить фактографічні неточності та/або необґрунтовані судження.
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем строк або містить плагіат.

1615

**Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної
університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS**

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70			Задовільно
60 – 65	E (достатньо)		
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов'язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до екзамену) складає 30 балів. **У разі отримання оцінки «неприйнятно»** (нижче 29 балів) студент зобов'язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» студент має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії студент може обрати повторне вивчення дисципліни.

1615

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року)

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty

1615

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

ОСНОВНІ (НОРМАТИВНІ):

1. Конституція України
2. Закон України «Про вищу освіту»
3. Закон України «Про науку і науково-технічну діяльність»
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів» від 24 липня 2013 р. № 567.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261.
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 р. № 579.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів» від 10 травня 2002 р. № 608.
8. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» 23 вересня 2019 року № 1220.
9. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 № 40.

ДОДАТКОВІ (НАУКОВІ, ПУБЛІЦИСТИЧНІ):

10. Вхідження національної системи вищої освіти в європейський простір вищої освіти та наукового дослідження : моніторингове дослідження : аналітичний звіт / [кер. авт. кол. Т. В. Фініков] ; Міжнар. благодійний фонд "Міжнар. фонд досліджень освітньої політики". - К. : Таксон, 2012. - 55 с.
11. Данн, Вільям Н. Державна політика : вступ до аналізу : підручник / В. Н. Данн ; [пер. з англ. Г. Є. Краснокутського]. - Одеса : Бахва, 2005. - 501 с.
12. Ідрісов Д.І. Об'єкт і предмет наукового дослідження : історія понять / Ідрісов Д. І., Голубєва М. О. // Психолого-педагогічний практикум : [методичний посібник / Ідрісов Д. І., Голубєва М. О., Приходькіна Н. О. та ін. ; рец.: А. М. Гірник, Н. М. Давидюк] ; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". - [Київ : Інтерсервіс], 2013. - Ч. 1. - С. 4-11.
13. Клименюк О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження : авторський підручник / Олександр Клименюк. - Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. - 397 с.
14. Клименюк О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження : авторський підручник / Олександр Клименюк. - Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. - 397 с.
15. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження : навчальний посібник / Олександр Клименюк. - К. : Міленіум, 2005. - 184 с.
16. Крушельницька, О. В. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник / О.В. Крушельницька. - К. : Кондор, 2006.
17. Основи науково-дослідної роботи : навчальний посібник / за ред. А.Є. Конверського. - К. : Київський університет, 2004. - 186 с.
18. Пан Л.В., Методичні матеріали до навчально-наукового семінару "Основи наукових досліджень" : для студентів економічних спеціальностей / Л.В. Пан. - К. : Видавничий дім "КМ Академія", 2003. - 68 с.

1615

19. Пічик К.В., Основи наукових досліджень : методичні матеріали до навчально-наукового семінару : для студентів економічних спеціальностей / К.В. Пічик. - К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2007. - 78 с.
20. П'ятницька-Позднякова, І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навчальний посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. - К. : Центр навчальної літератури, 2003. - 115 с.
21. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень : конспект лекцій : навчальний посібник / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко. - К. : Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, 1997. - 153 с.
22. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарченко. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Знання-Прес, 2002. - 295 с.
23. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарченко. - 5-е вид., стереотипне. - Київ : Знання, 2006. - 307 с.
24. Berry, Ralph, The research project : how to write it / Ralph Berry. - 3rd ed. - London : Routledge, 1994. - v, 116 p.
25. Booth, Wayne C. The craft of research / Wayne C. Booth, Gregory G. Colomb, Joseph M. Williams. — 3rd ed. 337 p.
26. Darian, Steven. Technique in creative writing / Steven Darian, Olga Ilchenko ; [National Academy of Sciences of Ukraine, Research and Educational Center for foreign Languages]. - 2nd edition. - Kyiv : Akadempriodyka, 2015. - 100, [1] p.
27. Davies, Martin Brett, Doing a successful research project : using qualitative or quantitative methods / Martin Brett Davies. - [Basingstoke, England] ; Palgrave Macmillan, [2007]. New York] : - xiv, 274 p.
28. Flick, Uwe, An introduction to qualitative research / Uwe Flick. - 3rd ed. - Los Angeles [etc.] : Sage Publications, [2007]. - xii, 443 p.
29. Gregory, H. Public Speaking for College and Career / H. Gregory. - 1-st ed. - New York : Random House, 1987. - 410 p.
30. Hollway, Wendy. Doing qualitative research differently : free association, narrative and the interview method / Wendy Hollway and Tony Jefferson. - London ; Thousand Oaks, Calif. : SAGE, 2000. - 166 p.
31. International journal of qualitative methods [electronic resource]. - [Edmonton] : International Institute for Qualitative Methodology, University of Alberta, 2002- // Academic Search Premier. - Ipswich, MA : EBSCO Publishing, 1999-. - Mode of access: World Wide Web; may require Adobe Acrobat Reader. - Title from title screen (publisher Web site, viewed Apr. 20, 2004). - Latest issue consulted: Vol. 2, issue 4 (Dec. 2003).
32. Katzer, Jeffrey. Evaluating information : a guide for users of social science research / Jeffrey Katzer, Kenneth H. Cook, Wayne W. Crouch. - 2nd ed. - Reading, Mass. : Addison-Wesley Pub. Co., c1982. - x, 236 p.
33. King, Gary, Designing social inquiry : scientific inference in qualitative research / Gary King, Robert O. Keohane, Sidney Verba. - Princeton, N.J. : Princeton University Press, c1994. - xi, 245 p.
34. Kosiv, Hanna, How to write a research paper : a manual for students / Hanna Kosiv. - Львів : Колесо, 2011. - 63 с.
35. Michael Rainer J., Introduction to Comparative Law. Manz, 2010, 157 p.
36. Poister, Theodore H. Public program analysis : applied research methods / Theodore H. Poister. - Baltimore : University Park Press, c1978. - xi, 625 p.

1615

37. Qualitative research, QR. - [Thousand Oaks, Calif.] : Sage Publications, c2001- // Academic Search Premier. - Ipswich, MA : EBSCO Publishing, 1999-. - Mode of access: World Wide Web. - Title from journal information screen (viewed Nov. 22, 2004). - Latest issue consulted: Vol. 9, no. 3 (July 2009).
38. Research data management : practical strategies for information professionals / edited by Joyce M. Ray. - West Lafayette, Indiana : Purdue University Press, [2014]. - 436 p.
39. Singleton, Royce. Approaches to social research / Royce A. Singleton, Jr., Bruce C. Straits. - 3rd ed. - New York ; Oxford : Oxford University Press, 1999. - xix, 618 p.
40. Stern, Paul C., Evaluating social science research / Paul C. Stern, Linda Kalof. - 2nd ed. - New York; Oxford : Oxford University Press, 1996. - xiv, 279 p.
41. Weiss, Carol H. Social science research and decision-making / Carol H. Weiss, with Michael J. Bucuvalas. - New York : Columbia University Press, 1980. - xiv, 332 p.

Рекомендовані електронні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua/laws>

<https://hudoc.echr.coe.int>

<https://www.venice.coe.int>

<https://www.osce.org/odihr>

<https://euraxess.ec.europa.eu/>

**Програма дисципліни затверджена на засіданні кафедри загальнотеоретичного
правознавства та публічного права, протокол від 09.09.2019, №1**